

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Медичний факультет

Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

**Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності
опорно-рухового апарату**

підготовки бакалавра (на базі повної загальної середньої освіти)

спеціальність 227 «Терапія та реабілітація»

спеціалізація 227.01 «Фізична терапія»

освітньо-професійна програма 227 «Фізична терапія, ерготерапія»

Луцьк – 2023

Силабус освітнього компонента підготовки бакалавра, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 227 «Терапія та реабілітація», спеціалізації 227.01 «Фізична терапія», освітньо-професійної програми «Фізична терапія, ерготерапія».

Розробник: Сітовський А.М., доцент, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: О. Я. Андрійчук

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри фізичної терапії та ерготерапії
протокол № 2 від 18.09.2023 р.

Завідувач кафедри:

О. Я. Андрійчук

Силабус освітнього компонента перезатверджено на засіданні кафедри фізичної терапії та ерготерапії
протокол № 1 від 30.08.2024 р.

Завідувач кафедри:

О. Я. Андрійчук

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	22 «Охорона здоров'я», 227 «Терапія та реабілітація»; освітньо-професійна програма: «Фізична терапія, ерготерапія»; спеціалізація: 227.01 «Фізична терапія»; освітній ступінь: «бакалавр»	Нормативний
		Рік навчання – 3-й
Кількість годин / кредитів 180/6		Семестр – 5-й
		Лекції – 36 год.
ІНДЗ: немає		Практичні, семінарські
		Лабораторні – 68 год.
		Індивідуальні
		Самостійна робота – 64 год.
		Консультації – 12 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		Українська

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Прізвище, ім'я та по батькові: Сітовський Андрій Миколайович.

Науковий ступінь: кандидат наук з фізичного виховання і спорту.

Вчене звання: доцент.

Посада: доцент.

Контактна інформація: andrii.sitovskyi@eenu.edu.ua; 050-887-46-09.

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>.

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація курсу. Курс циклу професійно орієнтованих дисциплін спрямований на оволодіння студентами спеціальними знаннями, методичними прийомами та практичними навиками застосування методів оцінки та контролю функціонального стану у комплексному процесі відновлення здоров'я, фізичного стану та працездатності хворих і інвалідів з захворюваннями й травмами опорно-рухового апарату. Узагальнюючи наукові і практичні дані, дисципліна розкриває суть завдань, які необхідно вирішувати в процесі організації і проведення фізичної терапії з даним контингентом, обґрунтовує ефективні методи реалізації цих завдань.

2. Пререквізити. Для вивчення курсу студенти повинні володіти базовими знаннями з анатомії, фізіології людини, патологічної анатомії й фізіології, біомеханіки, кінезіології.

Постреквізити. Отримані компетентності, за результатами вивчення даної дисципліни, є базисом для подальшого вивчення дисципліни «Фізична терапія, ерготерапія при порушенні діяльності опорно-рухового апарату» та проходження клінічної практики з «Фізична терапії та ерготерапії при порушенні діяльності опорно-рухового апарату».

3. Мета і завдання навчальної дисципліни. Метою курсу є формування у студентів практичних навичок застосування засобів та методів контролю функціонального й психо-емоційного стану у процесі фізичної терапії й ерготерапії при травмах й захворюваннях опорно-рухового апарата. Завдання курсу: практичне застосування фахових компетентностей (за результатами навчання) при обстеженні та контролі стану пацієнта/клієнта із порушеннями діяльності опорно-рухового апарату фізичним терапевтом, ерготерапевтом.

4. Результати навчання (компетентності)

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 04. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

СК 05. Здатність провадити безпечно для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

ПР 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію:

Базові компоненти обстеження та контролю стану пацієнта/клієнта фізичним терапевтом при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату

Симптоми, синдроми та порушення:

- біль
- набряки
- порушення амплітуди руху
- зменшення м'язової сили та м'язова атрофія
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації

- порушення рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)

Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:

- опитування
- спостереження
- антропометрія
- пальпація
- суглобова гра
- визначення інтенсивності та динаміки болю
- оцінювання активного та пасивного руху
- вимірювання амплітуди руху у суглобах (гоніометрія тощо)
- визначення м'язової сили (мануальне м'язове тестування, динамометрія тощо)
- визначення м'язової витривалості
- визначення рівноваги та координації
- оцінювання рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)
- оцінка стану кукси

Базові компоненти обстеження та контролю стану пацієнта/клієнта ерготерапевтом при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату

1. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- біль
- набряки
- порушення амплітуди руху
- зменшення м'язової сили, м'язова атрофія
- зменшення м'язової витривалості
- порушення функцій суглобів та кісток
- порушення рівноваги та координації
- порушення довільних рухових функцій

Засоби та методи:

- опитування, бесіда
- візуальна аналогова шкала болю
- огляд
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- тести на визначення м'язової витривалості
- тести на рівновагу та координацію
- тести для оцінки довільних рухових функцій
- оцінювання стану кукси

2. Опитування з метою вибору і (обґрунтування) використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- бесіда, інтерв'ю
- інструменти оцінки

3. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

- суб'єктивної оцінки пацієнта/клієнта
- рівня функціональної незалежності
- якості та безпеки

виконання

Засоби та методи:

- бесіда
- спостереження
- інструменти оцінки

ПР 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

ПР 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій (ПР 6), та за потреби, модифіковувати поточну діяльність.

ПР 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Лабораторні	Самостійна робота	Консультації	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Методи обстеження в травматології та ортопедії. Методи оцінки та контролю дисфункції хребта						
Тема 1. Інструментальні й мануальні методи обстеження травматологічних та ортопедичних хворих.	4	2	2			РМГ; ТР / 5
Тема 2. Шкали та опитувальники визначення інтенсивності та динаміки болю й оцінка якості життя травматологічних та ортопедичних хворих.	4	2	2			РМГ; ТР / 5
Тема 3. Антропометрія. Візуально-діагностична та соматоскопічна оцінка порушень постави й стопи.	13	4	4	4	1	РМГ; ТР / 5

Тема 4. Оцінка активного діапазону рухів хребта.	13	4	4	4	1	РМГ; ТР / 5
Тема 5. Мануально-м'язове тестування м'язів, що забезпечують рухи хребта.	13	4	4	4	1	РМГ; ТР / 5
Тема 6. Тестова оцінка суглобово-м'язової дисфункції хребта.	13	4	4	4	1	РМГ; ТР / 5
Разом поточний контроль за модулем 1.	60	20	20	16	4	РМГ; ТР / 5
Змістовий модуль 2. Методи оцінки та контролю дисфункції верхньої кінцівки						
Тема 7. Оцінка активного діапазону рухів.	15	2	6	6	1	РМГ; ТР / 5
Тема 8. Оцінка пасивного діапазону рухів й суглобової гри.	15	2	6	6	1	РМГ; ТР / 5
Тема 9. Мануально-м'язове тестування.	15	2	6	6	1	РМГ; ТР / 5
Тема 10. Тестова оцінка суглобово-м'язової дисфункції верхньої кінцівки.	15	2	6	6	1	РМГ; ТР / 5
Разом поточний контроль за модулем 2.	60	8	24	24	4	РМГ; ТР / 5
Змістовий модуль 3. Методи оцінки та контролю дисфункції нижньої кінцівки						
Тема 11. Оцінка активного діапазону рухів.	15	2	6	6	1	РМГ; ТР / 5
Тема 12. Оцінка пасивного діапазону рухів й суглобової гри.	15	2	6	6	1	РМГ; ТР / 5
Тема 13. Мануально-м'язове тестування.	15	2	6	6	1	РМГ; ТР / 5
Тема 14. Тестова оцінка суглобово-м'язової дисфункції нижньої кінцівки.	15	2	6	6	1	РМГ; ТР / 5
Разом поточний контроль за модулем 3.	60	8	24	24	4	РМГ; ТР / 5
Разом поточний контроль						РМГ, ТР = max120
Екзаменаційне тестування						Т = max20
Екзамен						РЗ, К = max60
Всього за курс:	180	36	68	64	12	(РМГ, ТР max120) + (Т max20) + (РЗ, К max60) = max 200

Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувача передбачає підготовку до лабораторних занять, теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не увійшли до практичного курсу, або ж були розглянуті коротко (перелік поданий нижче). Завдання для самостійного опрацювання входять в структуру лабораторних занять та оцінюються в процесі поточного контролю на лабораторних заняттях та на підсумкових контрольних роботах під час вивчення відповідних тем.

Тема 1. Інструментальні й мануальні методи обстеження травматологічних та ортопедичних хворих.

Тема 2. Шкали та опитувальники визначення інтенсивності та динаміки болю й оцінка якості життя травматологічних та ортопедичних хворих. Визначення інтенсивності та динаміки болю за шкалою ВАШ. Оцінка якості життя за анкетуванням Роланда-Морриса. Оцінка якості життя за анкетуванням Освестрі.

Тема 3. Антропометрія. Візуально-діагностична та соматоскопічна оцінка порушень постави й стопи. Візуально-діагностична оцінка порушень постави у дітей. Соматоскопічна оцінка постави. Оцінка стану зводу стопи. Оцінка фізичного розвитку. Вимірювання довжини кінцівок.

Тема 4. Оцінка активного діапазону рухів в шийному, поперековому відділу хребта.

Тема 5. Мануально- м'язове тестування м'язів згиначів, розгиначів поперекового відділу хребта.

Тема 6. Тестова оцінка суглобово-м'язової дисфункції хребта. Тест Шобера (Schober). Дистракційний тест (діагностика крижово-клубового з'єднання). Компресійний тест (діагностика крижово-клубового з'єднання). Тест Ганслена. Тест Патріка. Тест Ласега (Lasegue).

Тема 7. Оцінка активного діапазону рухів у плечовому, ліктьовому, променево-зап'ястковому суглобі.

Тема 8. Оцінка пасивного діапазону рухів й суглобової гри у плечовому суглобі.

Тема 9. Мануально-м'язове тестування м'язів, що беруть участь у розгинанні, згинанні, приведенні, відведенні плеча, м'язів передпліччя, кисті.

Тема 10. Тестова оцінка суглобово-м'язової дисфункції верхньої кінцівки. Тест «Speed» (долонь доверху). Тест «хворобливої дуги» при імпіджмент- синдромі. Тест Ludington. Тест Apley's. Тест надостьового м'язу Jobe. Тест відведення та зовнішньої ротації передпліччя. Тест відведення руки з положення 0 град. Тест Dawbarn. Codman's тест. Тест Хокінса – Кеннеді.

Тема 11. Оцінка активного діапазону рухів нижньої кінцівки. Оцінка активного діапазону рухів в кульшовому, колінному, гомілково-надп'ястковому суглобі.

Тема 12. Оцінка пасивного діапазону рухів й суглобової гри нижньої кінцівки. Оцінка пасивного діапазону рухів в кульшовому, колінному, гомілково-надп'ястковому суглобі. Оцінка суглобової гри в кульшовому, колінному суглобі.

Тема 13. Мануально-м'язове тестування м'язів, що беруть участь у розгинанні, згинанні, приведенні, відведенні стегна, що беруть участь у розгинанні, згинанні гомілки, що беруть участь у дорсіфлексії, плантарній флексії стопи.

Тема 14. Тестова оцінка суглобово-м'язової дисфункції нижньої кінцівки. Симптом Trendelenburg / симптом Duchenne. Тест Faber. Thomson test. Тест McMurray test. Тест Lachman test. Тест Anterior / Posterior Drawer Test (передньої та задньої висувної шухляди). Тест Patrick Faber test. Тест Ober test. Тест Thomas.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика науково-педагогічного працівника щодо здобувача освіти полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Вивчення освітнього компонента передбачає постійну роботу здобувачів освіти на кожному занятті, виконання ІНДЗ. Середовище під час занять є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Здобувачі освіти повинні бути одягненими в білі медичні халати.

До початку курсу необхідно встановити на мобільні пристрої або ноутбуки застосунки Microsoft Office 365 (Teams, Forms, One Note), зареєструватись на платформі дистанційного навчання ВНУ імені Лесі Українки для проходження тестування та роботу з доступними матеріалами курсу. Вхід для активації облікового запису відбувається через корпоративну пошту з доменом – @vnu.edu.ua. Корпоративна пошта з паролем видається методистом деканату медичного факультету.

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.

В освітньому процесі застосовується дві шкали оцінювання: багатобальна (200-бальна) шкала та 4- бальна шкала. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно із нижче наведеними правилами.

Оцінювання поточної успішності здійснюється на кожному практичному занятті за 4-бальною шкалою (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно»).

– 5 («відмінно») – здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових джерел, логічно мислить і формує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– 4 («добре») – здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з джерел, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

– 3 («задовільно») – здобувач в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в рекомендованих джерелах, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, припускається

помилки при виконанні практичних навичок;

– 2 («незадовільно») – здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в джерелах, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

ІНДЗ оцінюється максимальною кількістю балів - 5.

5 балів отримує здобувач освіти, який розкрив тему роботи, яка має самостійний і творчий характер. Тема повністю розкрита за всіма пунктами плану використовував основну і додаткову літературу. Матеріал подано логічно. Під час презентації (доповіді) здобувач вільно володіє і орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до визначеної проблеми. Матеріал подано логічно і своєчасно.

4 бали виставляється здобувачу, який тему роботи розкрив фрагментарно, не повністю (висвітлено не всі пункти плану, матеріал подано стисло). Використано недостатню кількість наукових джерел. Матеріал побудовано не логічно.

3 бали отримує здобувачу, який розкрив незначну частину матеріалу (декілька пунктів плану), використав недостатню кількість наукових джерел. Відсутня логіка подачі матеріалу, а також порушена цілісність системи знань.

2 бали – здобувачу роботу написав формально, стисло, робота здана не своєчасно.

0 – здобувачу роботу не підготував.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих здобувачем освіти оцінок під час вивчення освітнього компонента впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного, округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за 200-бальною шкалою для освітнього компонента. Здобувач вищої освіти має право на зарахування певної кількості балів (за попереднім погодженням з викладачем), відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки

У разі переходу на дистанційну форму навчання викладання освітнього компоненту відбувається відповідно до Положення про дистанційне навчання та додаткових розпоряджень ректорату.

Політика щодо академічної доброчесності. При недотриманні здобувачем освіти Кодексу академічної доброчесності ВНУ ім. Лесі Українки, який встановлює загальні засади, цінності, принципи, настанови та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в Університеті, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, а також забезпечує дотримання принципу нетерпимості до порушень академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин, оцінювання роботи не буде відбуватись (!).

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: відвідування занять є обов'язковим компонентом процесу здобування освіти. Здобувачі не повинні спізнюватися на заняття. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн форматі за погодженням із керівництвом Університету. У разі пропуску практичного заняття здобувач освіти зобов'язаний його відпрацювати у повному обсязі на консультаціях за графіком відпрацювання згідно з Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Формою підсумкового контролю є екзамен.

Організація та порядок проведення підсумкового контролю відбувається у відповідності до Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Терміни проведення підсумкового контролю, а також терміни ліквідації академічної заборгованості визначаються розкладом екзаменаційної сесії.

У відомості, індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) здобувача освіти записується підсумкова кількість балів підсумкового контролю.

На екзамен виносяться усі програмні питання освітнього компонента та передбачені силабусом. Екзаменаційна оцінка визначається в балах за результатами виконання екзаменаційних завдань за шкалою від 0 до 80 балів.

Підсумковий бал формується шляхом додавання поточних балів та екзаменаційного балу і становить максимум 200 балів.

Повторне складання екзамену допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Визначення інтенсивності та динаміки болю за шкалою ВАШ.
2. Оцінка якості життя за анкетуванням Роланда-Морріса.
3. Оцінка якості життя за анкетуванням Освестрі.
4. Візуально-діагностична та соматоскопічна оцінка порушень постави й стопи.
5. Візуально-діагностична оцінка порушень постави у дітей.
6. Соматоскопічна оцінка постави.
7. Оцінка стану зводу стопи.
8. Оцінка фізичного розвитку.
9. Вимірювання довжини кінцівок.
10. Оцінка активного діапазону рухів в шийному відділі хребта.
11. Оцінка активного діапазону рухів в поперековому відділі хребта.

12. Мануально- м'язове тестування м'язів згиначів, розгиначів поперекового відділу хребта.
13. Тест Шобера (Schober).
14. Дистракційний тест (діагностика крижово-клубового з'єднання).
15. Компресійний тест (діагностика крижово-клубового з'єднання).
16. Тест Ганслена.
17. Тест Патріка.
18. Тест Ласега (Lasegue).
19. Оцінка активного діапазону рухів у плечовому суглобі.
20. Оцінка активного діапазону рухів у ліктьовому суглобі.
21. Оцінка активного діапазону рухів у променево-зап'ястковому суглобі.
22. Оцінка пасивного діапазону рухів й суглобової гри у плечовому суглобі.
23. Мануально-м'язове тестування м'язів, що беруть участь у розгинанні, згинанні плеча.
24. Мануально-м'язове тестування м'язів, що беруть участь в приведенні, відведенні плеча.
25. Мануально-м'язове тестування м'язів, що беруть участь у розгинанні, згинанні, плеча.
26. Мануально-м'язове тестування м'язів, що беруть участь у приведенні, відведенні плеча.
27. Мануально-м'язове тестування м'язів, що беруть участь у розгинанні, згинанні передпліччя.
28. Мануально-м'язове тестування м'язів, що беруть участь у розгинанні, згинанні кисті.
29. Тест «Speed» (долонь доверху).
30. Тест «хворобливої дуги» при імпіджмент- синдромі.
31. Тест Ludington. Тест Apley's.
32. Тест надостьового м'язу Jobe.
33. Тест відведення та зовнішньої ротації передпліччя.
34. Тест відведення руки з положення 0 град.
35. Тест Dawbarn.
36. Тест Хокінса – Кеннеді.
37. Оцінка активного діапазону рухів (згинання) в кульшовому суглобі.
38. Оцінка активного діапазону рухів (розгинання) в кульшовому суглобі.
39. Оцінка активного діапазону рухів в колінному суглобі.
40. Оцінка активного діапазону рухів в гомілково-надп'ястковому суглобі.
41. Оцінка пасивного діапазону рухів в кульшовому, колінному, гомілково-надп'ястковому суглобі.
42. Оцінка суглобової гри в кульшовому, колінному суглобі.
43. Мануально-м'язове тестування м'язів, що беруть участь у розгинанні, згинанні, стегна.
44. Мануально-м'язове тестування м'язів, що беруть участь у приведенні, відведенні

стегна.

45. Мануально-м'язове тестування м'язів, що беруть участь у розгинанні, згинанні гомілки.
46. Мануально-м'язове тестування м'язів, що беруть участь у дорсіфлексії, плантарній флексії стопи.
47. Симптом Trendelenburg / симптом Duchenne.
48. Тест Faber.
49. Thomson test.
50. Тест McMurray test.
51. Тест Lachman test.
52. Тест Anterior / Posterior Drawer Test (передньої та задньої висувної шухляди).
53. Тест Patrick Faber test.
54. Тест Ober test.
55. Тест Thomas.

VI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна:

1. Діагностика рухових можливостей у практиці фізичного терапевта: навчальний посібник / А.В. Ольховик. – Суми: – Сумський державний університет, 2018. – 146 с.
2. Сітовський А. М. Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності опорно-рухового апарату: навч.-метод. посібн. / укладач А.М. Сітовський. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки. 2023. 180 с.
3. Травматологія та ортопедія: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / за ред.: Голки Г. Г., Бур'янова О. А., Климовицького В. Г. – Вінниця : Нова Книга, 2013. – 400 с.
4. Buckup Klaus MD. Clinical test for the musculoskeletal system: examinations – signs – phenomena / Buckup Klaus MD, Buckup Johannes MD; 3rd edition. Stuttgart, New York, Delhi, Rio. – 2016. – 400 p.
5. Cleland J. Netter's orthopaedic clinical examination: an evidence-based approach / Cleland J., Koppenhaver S., Su, J.; 3rd edition. – Elsevier Health Sciences, 2015. – 664 p.
6. Evans Ronald C. Illustrated Orthopedic Physical Assessment / Evans Ronald C. – Third Edition. – Mosby, 2009. – 1187 p.
7. Gross J. M. Musculoskeletal examination / Gross J. M., Fetto J., Rosen E. – John Wiley & Sons, 2015. – 445 p.
8. Magee David J., Manske Robert C. Orthopedic Physical Assessment / Magee David J., Manske Robert C.; 7th edition. – Elsevier, 2021. – 1550 p.
9. Janda V. Svalové funkční testy / Vladimír Janda. – Grada Publishing as, 2004. – 328 p.
10. Taboadela, Claudio H. Goniometría: una herramienta para la evaluación de las incapacidades laborales. – 1a ed. – Buenos Aires : Asociart ART, 2007. – 130 p.
11. Ronald C. Evans. Illustrated Orthopedic Physical Assessment (Third Edition). – Mosby, 2009. – 1187 p.

Додаткова:

1. Беспалова О.О. Реабілітаційний діагноз пацієнтів із остеоартрозом на основі міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) / Беспалова О.О., Рибалко П.Ф., Сітовський А.М., Цюпак Т.Є., Савчук І.В. // Art of Medicine. – 2021. – № 3(19). – С. 6-14.
2. Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я: МКФ // Дані каталогізації публікацій бібліотечної служби ВОЗ. – 2018. – 256 с.
3. Швесткова О. Ерготерапія: підручник / Швесткова Ольга, Свецена Катержина. – Київ, Чеський центр у Києві. – 2019. – 280 с.
4. Швесткова О. Фізична терапія: підручник / Швесткова Ольга, Сладкова Петра. – Київ, Чеський центр у Києві. – 2019. – 272 с.
5. Fawcett C. Fundamentals of Tests and Measures for the Physical Therapist Assistant / Fawcett C., Fruth S. – Jones & Bartlett Learning, 2020. – 430 p.
6. Quiben M. Umphred's neurological rehabilitation / Quiben M., Reina-Guerra S., Lazaro RT (eds.); 7th edition. – Boston: Elsevier, 2020. – 1362 p.

Інтернет ресурси:

1. Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності опорно-рухового апарату (дистаційний навчальний курс) – <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=845>
2. Репозитарій спеціальності 227 "Фізична терапія, ерготерапія" – <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=799>
3. Глосарій спеціальності 227 "Фізична терапія, ерготерапія" – <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=801>
4. Українська Асоціація фізичної терапії – <https://physrehab.org.ua/uk/home/>
5. Медичні шкали – <https://medical-club.net/uk/medicinskie-shkaly/>
6. Всесвітня організація охорони здоров'я – <https://www.who.int/ru>
7. Physical Therapy in Orthopaedics – <https://rehabprime.com/>
8. Physioplus – міжнародний професійний ресурс безперервного навчання та професійного розвитку фізичних терапевтів – <https://members.physio-pedia.com/my-home/>
9. Систематичні огляди у галузі охорони здоров'я – [Кокранівська бібліотека \(Cochrane Library\)](#).
10. Рандомізовані контрольовані дослідження, систематичні огляди та доказові клінічні настанови у фізичній терапії – [Physiotherapy Evidence Database \(PEDro\)](#) – База даних доказів фізичної терапії.
11. Систематичні огляди, рандомізовані контрольовані дослідження, що стосуються втручання у ерготерапії – [OTseeker](#).
12. Підгрупа Американської асоціації фізичної терапії, яка розробляє клінічні настанови з порушення діяльності опорно-рухового апарату – [Академія ортопедичної фізичної терапії \(Academy of Orthopaedic Physical Therapy\)](#).